

Lengte

15 km

Start- en eindpunt

parkeerplaats St. Paulusabdij
Hoogstraat 80
4901 PK Oosterhout

Openbaar vervoer

Bushalte Hoogstraat 80,
4901 PK Oosterhout. Lijn
327 Bravo/Arriva Tilburg -
Breda en Lijn 328
Bravo/Arriva Tilburg -
Oosterhout. De bushalte is
direct aan het vertrekpunt!

Parkeren

Parkeerplaats St.
Paulusabdij, Hoogstraat 80.
4901 PK Oosterhout

Horeca

hotel café 't Zonneke
Zandheuvel 11
4901 HT Oosterhout

brasserie Woods
Veekestraat 19
4904 TE Oosterhout

In het centrum van
Oosterhout is ruim aanbod
aan horeca

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

18-12-2024

Baronie van Breda

Op deze rondwandeling gaat de route langs het opmerkelijk verleden van het 'Rijke Roomsche Leven' van Oosterhout. Het zijn kerken, kloosters, kapellen en een voormalige abdij, waar we aan voorbij wandelen en die nog steeds bepalend zijn voor het stadsbeeld van Oosterhout. Het is jammer dat deze 'Kloosterwandeling' niet ligt aan 'Ons Kloosterpad', een 330 kilometer lange wandelroute door Midden en Oost Brabant. Gelukkig is er wel een Kloosterrondwandeling Oosterhout beschikbaar op VisitBrabant, die het uitgangspunt is voor deze Oosterhoutse religieuze erfgoedwandeling. Vanaf de 'Heilige Driehoek' met de kloostercomplexen: het Sint Catharinadal, de Onze Lieve Vrouwe Abdij en de Sint Paulus Abdij gaat de route door het Slotpark naar de Vrachelse Heide langs het 'Misdadigerskerkhof'. We wandelen voorbij aan de Put van Caron, ook wel het Houtse Meer genoemd en komen langs de Joodse Begraafplaats. Weer terug door de westelijke buitenwijk en na de oversteek van het Wilhelminakanaal gaat de route door het centrum van de stad met zijn van oorsprong Romaanse imposante Basiliek St. Johannes de Doper. Binnendoortjes in de Kastelenbuurt leiden ons langs de Bovensteweg om via de wijk Leijsenhoek terug te keren naar de 'Heilige Driehoek', waar we gestart zijn.

Deze rondwandeling maakt deels gebruik van het Wandelroutenetwerk VisitBrabant. De knooppuntpalen zijn vermeld in de routebeschrijving.

Routebeschrijving

1 Voor deze bijzondere rondwandeling vertrekken we vanaf de Sint Paulusabdij (1) aan de Hoogstraat in Oosterhout. Als we de poort van de Sint Paulusabdij uitlopen, volgen we de Hoogstraat naar links en na de wegversmalling en de eerste huizen van Oosterhout komen we aan de rotonde met de Abdis van Thornstraat. Naar rechts gaat de route langs de Antonius van Paduakerk (2), die in 2016 aan de eredienst is onttrokken. We volgen de Abdis van Thornstraat tot op de eerste kruising met Zandheuvel, waar we linksaf slaan. Zandheuvel is een oude vrij dicht bebouwde straat die helemaal opgegaan is in de stedelijke bebouwing van Oosterhout. Op Zandheuvel wandelen we voorbij Speelgoedmuseum Op Stelten, gevestigd in een schoolgebouw van ruim honderd jaar oud. Voorbij Hotel Café 't Zonneke gaat Zandheuvel over in de Kloosterstraat, die uitkomt op de Keiweg bij Zorglocatie De Doelen. De route gaat even linksaf en meteen naar rechts langs de Kringloopwinkel. We komen verderop in het Slotpark, het prachtig stadspark met beelden, oude bomen en een vijver midden in het centrum van Oosterhout. Sinds 1920 is de Gemeente eigenaar van dit park, dat in het verleden is ontstaan uit de tuinen van adellijke huizen en slotjes. Rechttuit wandelend komen we door het toegangshek aan de Slotlaan op de hoek met de Ridderstraat. Aan de overzijde van de Ridderstraat hebben we zicht op het Slotje Limburg dat van 1940 tot 1980 als Gemeentehuis en gebruik is geweest en waar nu particuliere kantoren in gehuisvest zijn.

2 Op het kruispunt op de hoek van de Slotlaan met de Ridderstraat steken we over en staan hier bij het kapelletje Onze Lieve Vrouw der Overwinning. Het is uit dankbaarheid voor de bevrijding in 1945 gebouwd door het Brabants Studentengilde naar een ontwerp van Jos Bedaux en op 4 augustus 1945 ingewijd. Langs het kapelletje even over de Slotlaan en dan linksaf opnieuw het Slotpark in naar de muziekkiosk. De route voert ons voorbij de muziekkiosk naar links langs de vijver en even rechts en opnieuw links langs het appartementencomplex tot we in de

Bouwlingstraat staan. We steken recht over en wandelen de Nieuwe Bouwlingstraat helemaal uit langs de Protestantse Begraafplaats tot we op de Bredaseweg uitkomen. Hier gaat de route naar links richting het Wilhelminakanaal. Hier volgen we de groengele markering van het wandelroutenetwerk. Na de rotonde komen we aan de brug over het kanaal. Over de brug slaan we onder aan de oprit rechtsaf en wandelen voorbij het terrein van de voormalige jeugdinstituut Lievenshove, nu met Plein3, een speciale voorziening waar voortgezet gespecialiseerd onderwijs gegeven wordt, en deels ingericht met woningbouw. Langs het talud komen we bij KNP38 en volgen op de oever van het Wilhelminakanaal naar links de Lage Molenpolderweg tot KNP39. De route gaat linksaf over de Oude Bredasebaan, die tussen 1813 en 1816 de kortste route naar Breda was. Aan dit onverhard pad komen we voorbij aan een infopaneel, dat deze plek in de volksmond het 'Misdadigerskerkhof' (3) heet.

3 Aangekomen bij KNP37 wandelen we rechtsaf langs de omheining van het complex van de Waterproductielokatie Brabant Water naar KNP26 en passeren een aantal waterpompputten en. In de bocht aangekomen bij KNP26 wandelen we in de richting van KNP25. We volgen de route langs KNP25, KNP24 naar KNP23 en zijn nu midden op de Vrachelse Heide (4), een oud heide- en stuifzandgebied ten westen van de oprukkende stadsbebouwing van Oosterhout. Het bosrijke gebied met veel kronkelende bospaden is eigendom van Defensie als Militair Oefenterrein, maar is vooral als recreatiegebied in trek. Aangekomen bij KNP23 wandelen we naar rechts en volgen het bospad tot we na de sluitboom op de Pannenhuisstraat staan. We steken recht over en volgen het pad langs het hek van de Put van Caron, ook wel het Houtse Meer genoemd. De grote waterplas dankt zijn naam aan de Firma Jac Caron in Oosterhout, die deze plek jarenlang heeft gebruikt om er zand te winnen, dat nodig was voor de aanleg van de A59. Door de afrastering is het

gebied niet toegankelijk voor publiek. Met de bocht naar rechts en bij het open perceeltje nogmaals rechtsaf komen we opnieuw op de Pannenhuisstraat, die we oversteken en het brede bospad volgen. We passeren er de midden in het bos gelegen Joodse Begraafplaats (5). Op de kruising wandelen we linksaf tot we aan het fietspad komen. Hier steken we schuin naar links over naar de brede zandbaan, die pal oostwaarts parallel aan de Pannenhuisstraat tot we op de kleine zandvlakte KNP28 bereiken. Even naar rechts bevindt zich Brasserie Woods.

4 Bij KNP28 gaat de route naar KNP29, waar we de Lage Molenpolderweg oversteken en door de Zeislaan. Spadestraat en Eggestraat naar het Wilhelminalaan wandelen. Aan de Wilhelminalaan wandelen we rechtsaf en steken we bij het uitwateringskanaal en de sluis het kanaal over en blijven de Wilhelminalaan volgen tot op de kruising met de Bredaseweg bij KNP72. Linksaf leidt de Bredaseweg langs KNP71 naar de Heuvel, het monumentaal plein met zijn karakteristieke boombeplanting en monumentale panden. Aan het einde van de Heuvel, in het verleden het bestuurlijk hart van Oosterhout, slaan we linksaf de Arendstraat in en staan meteen bij de torenfaçade van de voormalige Heilig Hartkerk, die toegang geeft tot een Binnenhofje met horeca en boetiekjes. We volgen de Arendstraat met de bocht naar rechts en volgen deze drukke winkelstraat tot op de T-splitsing, waar we naar links de Kerkstraat in wandelen tot we op de Markt staan, het groot bruisend plein in het stadshart van Oosterhout. Beeldbepalend voor het groot bruisend plein, middenin het stadshart van Oosterhout, is de Basiliek H. Johannes de Doper (6).

5 Vanaf de Markt gaat de route met de klok mee links om de Basiliek H. Johannes de Doper. Hier staat de imposante bronzen beeldengroep 'Tempelier, Johannieter en de Abdis van Thorn' (1986) (7) van de uit Loon op Zand afkomstige beeldhouwer Harm Timmermans. De Markt over hier over in de Torenstraat. Na Theater De Bussel slaan we rechtsaf de Valkenstraat in tot we op het Valkenplein komen, waar we links aanhoudend door het parkje over de stapstenen en zwerfkeien

langs de appartementen aan het Santrijnpark in de Donkerstraat uitkomen. Naar links bereiken we de oversteekplaats aan de Strijenstraat, waar we recht oversteken en de route volgen door de Kastelenbuurt langs Weerdestein en Ockenburg naar de zuidkant van de Bovensteweg. Naar rechts aan de Pasteurlaan steken we over en wandelen rechtdoor over het voetpad parallel aan de Bovensteweg langs de bebouwing van de Molenbuurt tot we aan het voetgangers- en fietstunneltje onder de Bovensteweg door. Schuin links volgen we het voetpad van de Windvaan en passeren even verderop de Kinderboerderij en Milieu Educatief Centrum. Aan het einde van het voetpad bereiken we het Helleke en met de bocht linksom staan we meteen bij Het Geel Huis (8), een heel oude boerderij, waar ooit een herberg is geweest en tol werd geheven. Onze wandelroute gaat vanaf Het Geel Huis naar rechts door de Leijsenstraat, de oude provinciale weg, die al in 1813 met kasseien is aangelegd, als de grote weg van Parijs naar Amsterdam dwars door Oosterhout en ook de Leijsenhoek. Napoleon begon met de aanleg en koning Willem I maakte de weg af en zo maakte de Leijsenhoek lange tijd deel uit van een belangrijke noord-zuidverbinding. De Leijsenstraat volgend komen we aan KNP70 op de hoek van de Kloosterdreef. Op dit punt gaat de Zandheuvel verder naar Oosterhout. Wij slaan naar links de Kloosterdreef in, die ons door het hart van de Heilige Driehoek voert. Hier op de hoek is aan de westzijde het ommuurde terrein van de Onze Lieve Vrouwe Abdij van de Benedictinessen (9).

6 Vanaf KNP70 vervolgen onze wandeling over de Kloosterdreef, die al op een kaart uit 1650 een laanbeplanting met drie bomenrijen heeft. Ook op de topografische kaart van rond 1840 is deze laanbeplanting herkenbaar. Zo komen we aan De Blauwe Camer', het klooster van de zusters Norbertinessen: Sint Catharinadal (10). Langs de markeringspaal van Baroniepoort komen we aan het 18de eeuwse poortgebouw van Sint Catharinadal met zicht op het voormalige kasteeltje De Blauwe Camer met de hoge geveltoren en trapegevels en aangrenzende panden. Neem de tijd om rond te kijken op Sint Catharinadal. Na dit bezoekje wandelen we de Kloosterdreef uit en

komen aan de Hoogstraat bij de voormalige Sint Paulusabdij, het vertrekpunt van deze rondwandeling langs Oosterhouts religieus erfgoed met prominente plekken uit het 'Rijke Roomsche Leven'.

Omgevingsinformatie

1 - Sint Paulusabdij

Deze voormalige Benedictijnenabdij is één van de drie abdijen in 'De Heilige Driehoek'. Hij is gesticht door Benedictijnermonniken uit Wisques, die in het Frankrijk van rond 1900 niet meer mogen bestaan en uitgewezen worden. Eerst vestigen zij zich in Honnay en later in Montignies Saint Christophe. Het Benedictinessenklooster van Wisques heeft zich dan al in Oosterhout gevestigd in de Onze Lieve Vrouwe Abdij en in de nabijheid van dit klooster kopen de monniken een gebied van 2 hectare. Er wordt onder monnik architect Dom Paul Bellot (1876-1944) een priorij gebouwd, het eerste grote werk van deze architect, een kunstwerk in baksteenarchitectuur. In 1910 wordt de priorij tot abdij verheven met Dom Jean de Puniet de Parry, als eerste abt. Ofschoon de monniken na 1918 naar Frankrijk mogen terugkeren, blijft het merendeel hier, omdat ook al een aantal Nederlandse monniken zijn ingetreden. In 1928 wordt de Sint Paulusabdij een zelfstandige abdij, die behoort tot de Congregatie van Solesmes. In 1930 wordt de kapittelzaal gebouwd onder monnik architect Dom Hans van der Laan (1904-1991). Hij is een van de leidende architecten van de Bossche School. In 1941 zijn er in de Sint Paulusabdij ongeveer 100 monniken ingetreden, waaronder veel Nederlanders. De abdij komt tot bloei en er zijn een boerderij, een kippenfokbedrijf, een orchideeënkwekerij, een pottenbakkerij en er worden iconen geschilderd en voorwerpen gerestaureerd. In 1956 wordt de nieuwe basilicale kloosterkerk gebouwd, ontworpen door Johan H. Sluijmer Sr. (1894 -1979), aangezien de oude te klein geworden is. Aan het einde van de jaren zestig van de vorige eeuw zijn er nauwelijks novicen meer en de kloostergemeenschap wordt kleiner en vergrijsd sterk. Activiteiten, zoals het landbouwbedrijf, worden afgestoten en komen in particuliere handen. In 2006 verlaten de laatste benedictijnen de Sint Paulusabdij. De abdij wordt nu bevolkt door leden van de Franse Communauté de Chemin Neuf, een oecumenische gemeenschap met een apostolisch karakter, die zich sterk richt op jongeren en gezinnen.

2 - Antonius van Paduakerk.

Deze kerk is gebouwd naar een ontwerp van de Roermondse architect Pierre Cuypers (1827-1921) en ingewijd op 13 mei 1908. Het is een Neo-Gotisch bakstenen gebouw, maar vertoont toch kenmerken van latere stijlen: de vensters en de toren zijn meer gestileerd. Het is een pseudobasilicale kruiskerk met, behalve de toren bij de ingangspartij, ook een vieringtoren met een koepel-achtige uitstulping: een achzijdige ingesnoerde vieringtoren met opengewerkte spits. De ingangstoren was oorspronkelijk ruim 20 meter hoog, en stak nauwelijks boven de voorgevel uit. Er was te weinig geld om hem volgens ontwerp te voltooiën. In 1959 werd geld ingezameld om daarmee de toren te verhogen tot 32 meter. De scheidingslijn kan men nog zien. Het orgel stamt uit 1924 en is vervaardigd door de firma Vermeulen. Het orgel is gerestaureerd en kan in 1998 weer worden bespeeld. In 2016 is de Antonius van Paduakerk aan de eredienst onttrokken, alleen de Mariadagkapel is behouden.

3 - Misdadigerskerkhof

De eerste vermelding van dit oude kerkhofje stamt uit 1876, waarbij opgemerkt wordt dat de

begraafplaats op een kwartier lopen ligt van de bebouwde kom en 50 m² groot is. In 1901 ligt de begraafplaats er slecht bij, mogelijk doordat baldadige jeugd er zich regelmatig ophield. Opmerkelijk is dat er tussen 1876 en 1930 slechts twee mensen begraven zijn. In 1891 hangt de 37-jarige brievenbesteller Balthazar Litzroth zich op aan een boom en kan als katholiek niet in gewijde grond begraven worden en wordt daarom begraven op deze gemeentelijke begraafplaats. In 1897 maakt de arbeider Adriaan Smits op 54-jarige leeftijd een einde aan zijn leven en ook hij wordt hier begraven. In die tijd immers wordt zelfdoding als een grote schande en misdaad tegen de wil van God beschouwd. Hierdoor krijgt deze plek vermoedelijk al snel de bijnaam 'Misdadigerskerkhof'. In 1934 wordt de begraafplaats gesloten en onbekend is of de begraafplaats aan de Oude Bredesebaan ooit geruimd is. Kadastraal bleef het perceel in ieder geval bestaan, maar niet meer met de bestemming begraafplaats. In 2013 is er een informatiebord geplaatst.

4 - De Vrachelse Heide

Dit oude heide- en stuifzandgebied grenst pal aan de naar het westen oprukkende stadsbebouwing van Oosterhout. Het ligt op een dekzandlaag die bestaat uit fijn humusarm zand. Het kleine bosrijke gebied met veel kronkelende bospaden is eigendom van Defensie en is vernoemd naar het nabijgelegen buurtschap Vrachelen, waar al uit het Laat-Neolithicum sporen van menselijke aanwezigheid zijn gevonden. Het gebied bestaat overwegend uit naaldbos met hier en daar resten heide en stuifzand. Deze zijn overgebleven na de herbebossing vanaf de eerste helft van de 19e eeuw. Alleen het oostelijk deel heeft zijn oorspronkelijk reliëf bewaard. Daar vindt je meer gemengd bos dat vroeger door boeren is aangeplant om het stuifzand te beteugelen en als geriefhout (hout voor eigen gebruik). Op de Vrachelse Heide komen een aantal zeldzame planten- en diersoorten voor zoals grasklokje, heidespurrie, rode bosmier, mierenleeuw, bruin zandoogje, groene specht, zwarte specht, sperwer, boomvalk, havik, steenuil, ransuil, gekraagde roodstaart en bonte vliegenvanger. Verspreid in het gebied vinden we een aantal controleputten van het waterproductiebedrijf Brabant Water. De Vrachelse Heide is vooral als recreatiegebied in trek.

5 - Joodse Begraafplaats

Verscholen in de bossen van de Vrachelse heide ligt een Joodse begraafplaats. Na een decreet van de vrijheid van godsdienst (1798) vestigt zich een kleine Joodse gemeenschap in Oosterhout en bouwt een synagoge. Omdat volgens de Joodse wetten de doden een begraafplaats moeten krijgen tot het einde der tijden, wordt in 1811 op een verlaten plaats op de Vrachelse heide een Joodse begraafplaats gesticht. In 1899 wordt er een muur omheen gebouwd. De Joodse gemeenschap was toen al uit Oosterhout verdwenen, maar de Joodse begraafplaats is gebleven. Op de dodenakker staan 168 grafstenen, alsmede een metaheerhuisje, kohaniemhuisje en een beheerderswoning. De begraafplaats is een gemeentelijk monument. Op deze Joodse begraafplaats zijn 2 bijzondere graven. Het eerste graf is een Nederlands Oorlogsgraf. Het graf is van Simon Joachim, een 34 jarige Palestina-pionier, die op 27 januari 1943 een einde maakt aan zijn leven in het Huis van Bewaring in Breda. Het tweede graf is het Pools Oorlogsgraf van 2e Luitenant Leon Czertok, 9e Infanterie Bataljon van de 1e Poolse Pantserdivisie, die op Oudjaarsdag 1944 omkwam bij de bloedige gevechten rond het Capelsche Veer. Op de begraafplaats is in 2003 ook een monument geplaatst met de namen van een aantal Joodse slachtoffers, die omkwamen tijdens de Holocaust. Helaas is de begraafplaats niet toegankelijk.

6 - Basiliek H. Johannes de Doper

Uit opgravingen is bekend dat er in 1277 al een Romaans kerkje heeft gestaan. Op de resten van dit oudere tufstenen kerkje is rond 1473 een driebeukige kruiskerk in Gotische stijl gebouwd. De toren stamt uit de periode van 1519 tot 1552 en is geïnspireerd op de toren van de Grote Kerk van Breda, maar is nooit voltooid. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog zijn in 1625 een groot deel van de kerk en het

houtwerk van de toren door brand verwoest bij de schermutselingen rondom het Beleg van Breda (1624-1625) door Spinola. Na de Vrede van Münster in 1648 komt de kerk in Protestantse handen. Maar in 1809 gaat de kerk door een besluit van Lodewijk Napoleon terug naar de Katholieken op voorwaarde dat de ze 7.000 gulden betalen als bijdrage voor een nieuw Protestants kerkgebouw aan de Rulstraat. De kerk wordt in 1881-1883 grondig gerestaureerd en verbouwd door architect Pierre J.H. Cuypers (1827-1921). Zo worden de stenen gewelven hersteld en de kerk verbreed met twee zijbeuken. Ook zijn er nog ingrijpende restauraties in de jaren 1974 tot 1977 en van 1998 tot 2000. De toren is tussen 1968 en 1972 gerestaureerd en daarbij in 1971 voorzien van het huidige tentdak. De kerk is nu een fraai gebouw van bijzondere oudheidkundige en historische waarde. In de gebrandschilderde ramen in de zuiderbeuk zijn de belangrijke gebeurtenissen uit de kerkelijke geschiedenis van Oosterhout in beeld gebracht en in de noorderbeuk, in koor en dwarsschip, zien we bijbelse taferelen. Ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van de parochie en de afronding van de verbouwing, is de Kerk H. Johannes de Doper in 1977 door paus Paulus VI tot verheven tot Basilica Minor.

7 - Sculptuur 'Tempelier, Johannierter, Abdis van Thorn'

Deze bronzen beeldengroep (1968) is van de uit Loon op Zand afkomstige beeldhouwer Harm Timmermans. Het monument symboliseert drie personen, die een belangrijke rol gespeeld hebben in de geschiedenis van Oosterhout. Zij beheerden de gronden behorend tot het Hertogdom Brabant namens de Heer van Oosterhout en Heer van Breda Willem van Duvenvoorde, die als grondeigenaar de grond in pacht geeft aan de rijke Abdis van Thorn en haar kloostergemeenschap met ook flink wat grondbezit in deze streek. Een andere belangrijke eigenaar van gronden in Oosterhout was de ridderorde van de Tempeliers, ontstaan ten tijde van de kruistochten en schatrijk en machtig geworden door alle voorrechten en bezittingen, die ze wisten te verzamelen. Als zij hun bezittingen verliezen, komt hun grondgebied in handen van de Johannieters. Deze Johannieters zorgden onder meer voor godsdienstige voorzieningen. De Oosterhouters, die op de gronden leefden en werkten, moesten een deel van hun opbrengst afstaan aan de landeigenaren: de Heer van Oosterhout, de Abdis van Thorn en aan de Tempeliers of de Johannieters. Deze bedroeg doorgaans tien procent van de oogst en van het jonggeboren vee.

8 - Het Geel Huis

Deze oude boerderij is gebouwd tussen 1557 en 1587 en is in de loop der eeuwen in gebruik geweest als brouwershuis, herberg, logement en tolhuis. Dit karakteristieke pand ligt aan een kruispunt van oude straten: het Helleke, de Leijsenstraat, de Leijsendwarsstraat en Vijfhuizen. Rond het jaar 900 staan hier al boerderijen in een Middeleeuws landbouwgebied. Met de realisatie van de A27 in het midden van de zestiger jaren van de vorige eeuw wordt er hier een haarscherpe grens door het landschap getrokken, waardoor er een enorme ingreep in het cultuurhistorisch landschap ontstaat. De wegen en paden worden afgesneden, zoals de Leijsenstraat, en het gehucht Vijfhuizen komen klem te zitten tussen de nieuwe harde oostgrens en de langzaam oprukkende bebouwing van Oosterhout.

9 - Onze Lieve Vrouwe Abdij van de Benedictinessen

Oorspronkelijk ligt hier in 1823 op de kruising Kloosterdreef en Zandheuvel aan de rand van de Oosterhout het Landgoed Vredeoord met villa van de vermogende Oosterhouter Louis Laurent (1793-1869) met een parkachtige tuin met bosperceel. Na 1883 is hier een jongenspensionaat gevestigd en wordt de villa uitgebreid. In 1901 staat het pand leeg en wordt Vredeoord het nieuwe onderkomen voor de zusters Benedictinessen met abdis Thérèse Bernard uit het Franse Wisques, die Frankrijk moesten verlaten op last van de overheid, die het bestaan niet tolereert van slotkloosters zonder aantoonbaar maatschappelijk nut. Ze betrekken Vredeoord, maar al snel is de villa te klein en tussen 1906 en 1911 breiden de Benedictinessen het landhuis aan de Zandheuvel uit met nieuwe vleugels en een kloosterkerk in Neo-Gotische stijl van de Franse architect Vilain, een kruisgang rond een

gesloten binnenhof, kapittelzaal, abdisverblijf, bibliotheek en woocellen voor de zusters en ateliers. Vanaf 1970 tot 1987 wordt er weer gebouwd en vernieuwd, onder leiding van architect Ruys. In de kloosterkerk vindt een ingrijpende vereenvoudiging plaats, die al in 1961 is ingezet onder leiding van architect Marinus Jan Granpré Molière (1883-1972). De Neo-Gotische koorbanken maken plaats voor een strak vormgegeven koorgestoelte en de sfeer van beslotenheid maakt plaats voor ruimte en licht. Vanaf 1972 vindt er nieuwbouw plaats. Het oude Vredeoord is bouwvallig en te klein geworden. De nieuwbouw van deze laatste fase ademt een heel eigen sfeer, waarbij de architect laat zich inspireren door het gedachtegoed van de Bossche School van de architect en Benedictijn Dom Hans van der Laan, die in de nabij gelegen Sint Paulusabdij heeft gewoond.

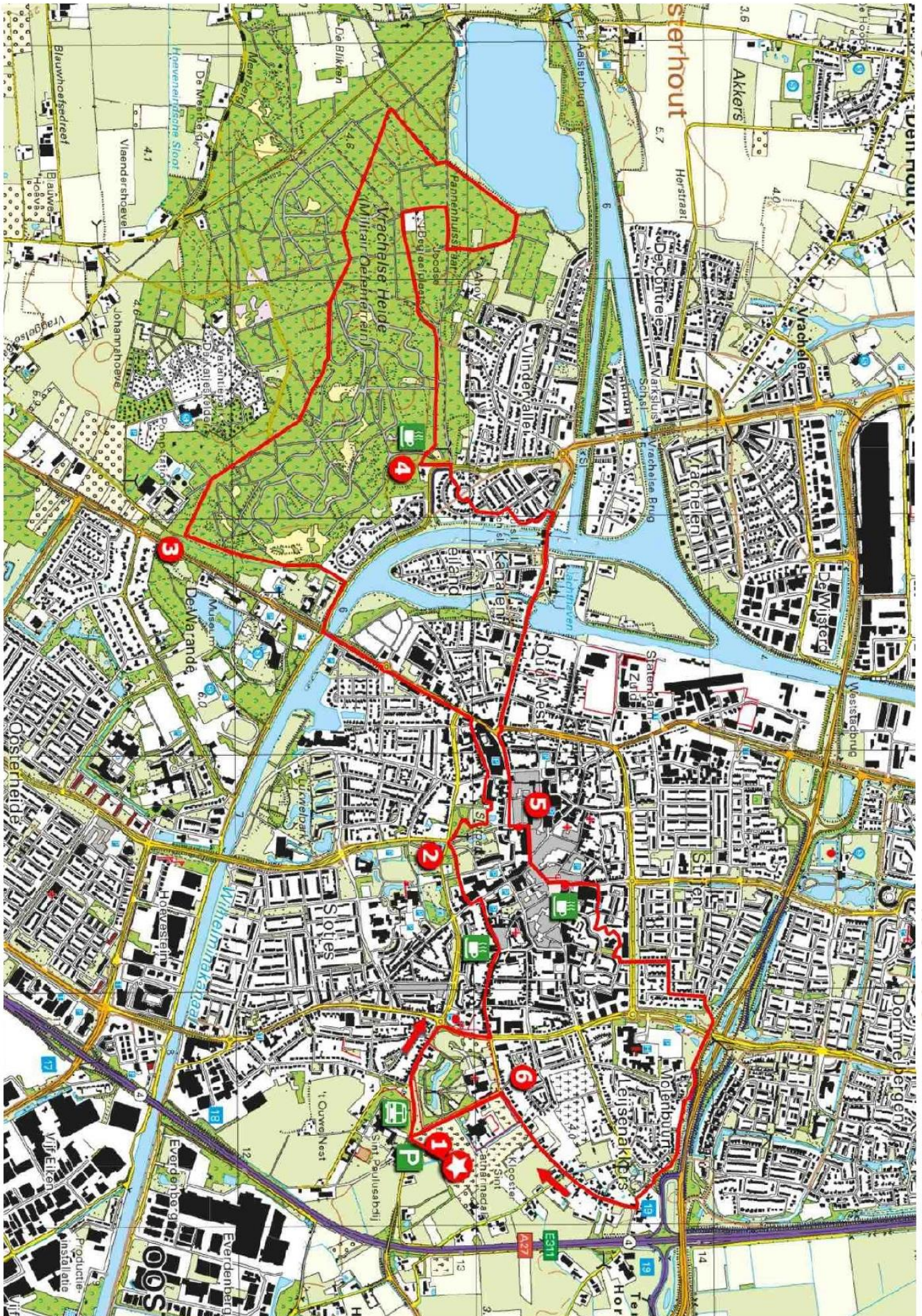
10 - Sint Catharinadal 'De Blauwe Camer'

Rond 1400 wordt hier binnen het agrarische gebied van de Leijsenakkers door Claes de Voocht Peters Schaertszoon een 'huysinghe en hovinghe' gebouwd, beter bekend als het slotje De Blauwe Camer'. Al in 1412 verkoopt hij dit slotje aan de kleinzoon van de Heer van Oosterhout Willem van Duvendoerde (1290-1353). Rond 1420 komt het slotje in bezit van de Orde van de Johannieters en in 1645 zijn het de zusters Norbertinessen, die met toestemming van Prins Frederik Hendrik van Oranje (1584-1647) van het Bredase St. Catharinadal hier de De Blauwe Camer betrekken. Deze bescherming van het Huis van Oranje in die moeilijke tijd heeft tot op de dag van vandaag bijgedragen aan een hechte band met ons koningshuis. Door het 18de eeuwse poortgebouw betreedt je het Sint Catharinadal met zicht op het voormalige Kasteeltje De Blauwe Camer met de hoge geveltoren en trapgevels en aangrenzende panden. Het in 1647 uitgebouwde klooster met binnenhof is omgeven door een grachtenstelsel in kleinschalige agrarisch coulisselandschap met akkers. Op het terrein staan verschillende gebouwen en opstallen, zoals een wasserij uit 1711, een voormalig schoollokaaltje annex bergruimte uit 1826 en een werkplaats, oorspronkelijk boerderij van rond 1900. Ook een kippenschuur en een glazen serre behoren tot de voormalige agrarische opstallen. Het klooster krijgt in de 20ste eeuw diverse uitbreidingen, zoals een ketelhuis in 1954 en een nieuw, lager kerkgebouw in 1965 ter vervanging van de bouwvallige Neo-Gotische kerk. In 1978 wordt voor het belangrijke archief van het klooster een nieuw onderkomen gebouwd en in 1989 is een uitbreiding noodzakelijk voor de oude bibliotheek. Deze uitbreidingen zijn uitgevoerd in een aangepaste, bij de oorspronkelijke bouw passende stijl. Daarnaast liggen er binnen het geheel ommuurde terrein nog diverse tuinen met vijvers, een bloementuin, een kerkhof, een kapelletje en een deel van het akkerbouwgebied van het klooster. Aangrenzend maar buiten de ommuring ligt het gebied, waar de Norbertinessen met hun wijngaard, wijnhuis en kloosterwinkel commerciële activiteiten hebben opgestart om voor de toekomst een gezonde financiële basis te behouden.

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen